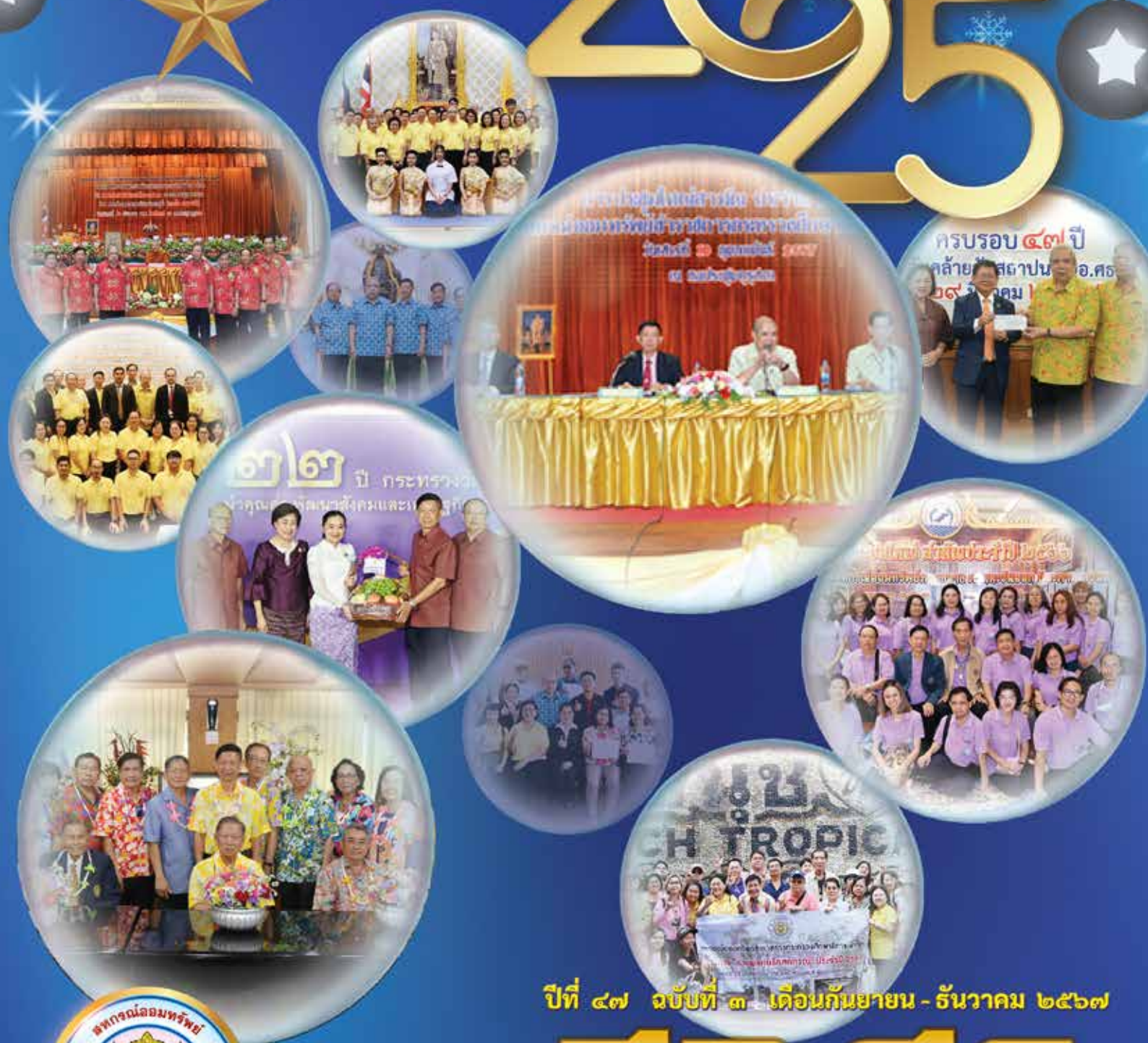

HAPPY
NEW YEAR

2025

ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๓ เดือนกันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๗

สาร สจ.ศร.

ช่วยออมช่วยประหยัด ด้วยข้อสัตย์และโปร่งใส สามัคคีมีน้ำใจ ยึดมั่นใน สอ.ศร.

สวัสดีครับ

• H A P P Y •

สมาชิก สอ.ศธ. ที่เคารพทุกท่าน

สาร สอ.ศธ. ที่อยู่ในมือท่านขณะนี้จะเป็นฉบับสุดท้ายของปี ๒๕๖๓ ครับ ซึ่งกองบรรณาธิการได้สรรหาคอลัมน์ที่เป็นประโยชน์มานำเสนอให้แก่สมาชิกมาโดยตลอด

สำหรับ สาร สอ.ศธ. ฉบับนี้มีประวัติความเป็นมาของกระบวนพยุหยาตราชลมารค ซึ่งฟังผ่านไปสดๆ ร้อนๆ มีเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับตำหนักในวังสวนสุนันทา นำท่านสมาชิกเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประทับใจสุด ๆ สุดท้ายก็ไม่พ้นเรื่องสุขภาพของเพื่อนสมาชิก น้ำดื่มสมุนไพร ซึ่งมีทั้งผัก, ผลไม้ ใกล้เคียงตัวเราทั้งสิ้น

กระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคอลัมน์ต่าง ๆ ที่นำเสนอจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก สอ.ศธ. ไม่มากก็น้อย

สวัสดีครับ

(Handwritten signature of Pularat Inthranit)

(นายพูลลาภ อินทรนิต)

สาร สอ.ศธ.

ที่ปรึกษา : เซาว์เลิศ ขวัญเมือง / บุญเดือน ศรีวรพจน์ / จรุง ชูลาก / ยศพล เวณโกเศศ / เอนก ศรีสำราญรุ่งเรือง

บรรณาธิการ : พูลลาภ อินทรนิต

กองบรรณาธิการ : กษิพัฒน์ ภูลังกา / วิมลรัตน์ ด้อยสำราญ / พิชราวรรณ ปานสมบุญ / ศิริพงศ์ จิตรังษี / เสฐียรพงษ์ แก้ววิลล / อนุทิน คำคม / วิสุทธิ์ แก้วมณี / อภิธรร สีสเลียง / สมศักดิ์ บัวรอด / สมลักษณ์ ปันกร

รูปเล่ม : สุกกร ชาญศิริวิริยกุล / ณัฐพา ศรีสำราญรุ่งเรือง

สารบัญ

สารประธานกรรมการ..... ๑

พยุหยาตราชลมารค ๒

สอ.ศธ. เยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ รพท..... ๔

มารู้จักน้ำดื่มสมุนไพรจากพืชและผลไม้ ๘

ตำหนักในวังสวนสุนันทา..... ๑๐

ผู้จัดการพบสมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด
The Ministry of Education Official's Saving and Credit Cooperative Ltd.

๓๑๙ อาคารสมานฉันท์ ชั้น ๓ กระทรวงศึกษาธิการ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์: ๐-๒๖๒๘-๗๕๐๐-๓, ๐-๒๖๒๒-๕๖๐๙ โทรสาร: ๐-๒๖๒๘-๗๕๐๔-๕ www.moecoop.com

สาร

ประธานกรรมการ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กระทรวงศึกษาธิการ จำกัด

เรียน สมาชิก สอ.ศร. ทุกท่าน

หลายท่านคงทราบแล้วว่าเศรษฐกิจโลกกำลังปรับเปลี่ยนเข้าสู่ทิศทางการผ่อนคลายนโยบายการเงินโลกที่ชัดเจนขึ้น ธนาคารกลางหลักเริ่มทยอยปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไป รวมถึงนโยบายการเงินของไทยที่เริ่มปรับลดลงเพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพทางเศรษฐกิจ โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (แบงก์ชาติ) มองว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายของไทยควรอยู่ในระดับที่ไม่ต่ำเกินไปจนนำไปสู่การสะสมความไม่สมดุลทางการเงินในระยะยาว ซึ่งคาดว่าปี ๒๕๖๘ อาจเป็นปีแห่งโอกาสและความท้าทาย คณะกรรมการในฐานะผู้ดูแลผลประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญจะได้ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและพร้อมปรับกลยุทธ์การลงทุนให้สอดคล้องกับสถานะตลาดที่เปลี่ยนแปลง

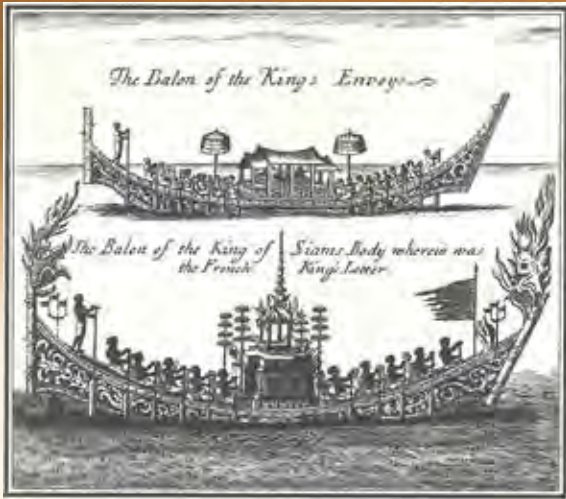
อีก ๑ ในเรื่องสำคัญที่จะแจ้งให้ท่านทราบ นั่นคือ ขอแสดงความยินดีกับ นางสาวสมจิตร รัณวิสุทธีวรกร ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้จัดการคนใหม่ของ สอ.ศร. ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ เหมาะสมกับตำแหน่งนี้ เนื่องจากท่านจะต้องมีหน้าที่จัดการทั่วไป และรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของ

สหกรณ์ ปฏิบัติตามนโยบายของคณะกรรมการ ดำเนินการ ตลอดจนตรวจตราควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้งานสหกรณ์ดำเนินตามเป้าหมายบังเกิดผลดี และเป็นคุณประโยชน์แก่สมาชิกสูงสุด เพื่อให้ สอ.ศร. ของเราดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงขอให้สมาชิกทุกท่านมั่นใจได้ว่า สหกรณ์ของเรานั้นเป็นองค์กรชั้นนำ ที่มีเสถียรภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก

โอกาสนี้ เนื่องในศุภวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๘ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ทุกท่านเคารพนับถือ ได้โปรดดลบันดาลประทานพรให้สมาชิกทุกท่าน จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีพลังความคิดที่จะร่วมกันสร้างสรรค์ พัฒนา สอ.ศร. ให้วัฒนาสถาพรยิ่งขึ้นสืบไป

(นายเชาว์เลิศ ขวัญเมือง)
ประธานกรรมการ สอ.ศร. ชุดที่ ๔๓

พยุหยาตรา ชลมารค

เรือพระที่นั่งรับพระราชสาส์นพระเจ้ากรุงฝรั่งเศส
ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ที่มา : ลา ลูแบร์, จดหมายเหตุลา ลูแบร์ ราชอาณาจักรสยาม,
แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร, พิมพ์ครั้งที่ ๒. (นนทบุรี: ศรีปัญญา, ๒๕๔๘), ๑๓๘.

พยุหยาตราชลมารค หมายถึง การเคลื่อน
กระบวนทัพทางน้ำ ซึ่งเป็นเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศ
ของพระมหากษัตริย์ไทยมาแต่โบราณ หลังพระราชพิธีบรม
ราชาภิเษกต้องเสด็จเลียบพระนครโดยกระบวนพยุหยาตรา
ทั้งสถลมารค (กระบวนทัพบก) และชลมารค (กระบวนทัพ
เรือ) สันนิษฐานว่าแบบแผนในการจัดกระบวนพยุหยาตรา
ตามโบราณราชประเพณีนั้นกำหนดขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระ
นารายณ์มหาราชและสืบทอดมายังสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

นิโกลัส แชร์แวงส ชาวฝรั่งเศสที่เดินทางเข้ามายัง
ราชสำนักสยามในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้
บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับกระบวนพยุหยาตราชลมารคที่เขา
ได้พบเห็นในครั้งนั้นไว้ว่า

“...การตั้งเรือขบวนน้ำดูมาก...เวลาพายเขาพายพร้อม ๆ กัน
เป็นจังหวะจะโคน พายนั้นท่าทางเหมือนกัน เสียงพายกระทบกัน
เบา ๆ ประสานกันทำนองเพลงที่เขาเห่ขอพระเกียรติพระเจ้า
แผ่นดิน เป็นคล้ายเสียงดนตรีที่เสนาะไพเราะของพวกชาวบ้าน
ชาวเมือง...”

บุญเดือน ศรีวรพจน์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

ผู้แปลเอกสารของชาวฝรั่งเศสฉบับนี้คือ นายสันต์
ท. โกมลบุตร นับเป็นหลักฐานสำคัญอย่างหนึ่งที่แสดง
ให้เห็นว่า การเห่เรือในกระบวนพยุหยาตราชลมารคมีมา
แต่ครั้งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแล้ว นอกจากบันทึกของ
นิโกลัส แชร์แวงสแล้ว ยังมีเอกสารของชาวต่างชาติคนอื่น ๆ
อีกหลายฉบับที่กล่าวถึงกระบวนเรือพระราชพิธีในสมัยนั้น
บางฉบับมีภาพลายเส้นเรือพระที่นั่ง ทำให้เราทราบรูปลักษณ์
ของเรือพระที่นั่งครั้งนั้นได้บ้าง เช่น เรือรูปสัตว์ต่าง ๆ แต่
เป็นที่น่าเสียดายว่า เอกสารเหล่านั้นมิได้ระบุชื่อเรือไว้ด้วย

ส่วนข้อมูลเอกสารของฝ่ายไทย นอกจากพระราช
พงศาวดารฉบับต่าง ๆ แล้ว เอกสารอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ควร
มองข้ามคือ วรรณคดี ซึ่งเป็นเสมือนจดหมายเหตุร่วมสมัย
ที่กวีเป็นผู้บันทึก และแต่ละเรื่องมักสอดแทรกรายละเอียด
ของยุคสมัยที่แต่งวรรณคดีเรื่องนั้นไว้ด้วย รายละเอียด
เหล่านี้ไม่ปรากฏในเอกสารอื่น ทั้งยังมีความสำคัญที่จะเสริม
เติมเต็มให้ข้อมูลในอดีตกระจ่างชัดยิ่งขึ้น

ชื่อเรือพระที่นั่งบางลำที่มีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์
มหาราชปรากฏอยู่ในโคลงนิราศนครสวรรค์ ซึ่งพระศรีมโหสถ
แต่งขึ้นเมื่อคราวตามเสด็จฯ ไปรับช้างเผือกที่นครสวรรค์
เมื่อพุทธศักราช ๒๒๐๑ เนื้อหาตอนต้นของโคลงนิราศ
นครสวรรค์ กล่าวถึงกระบวนเสด็จชลมารคออกจาก
พระนครศรีอยุธยา เรือพระที่นั่งในกระบวนครั้งนั้นลำหนึ่ง
โจนเรือเป็นรูปครุฑ

๐ พรายครุฑพาหุเพ็ญ
เลื่อนเลื่อนกตณภูมิทร์
คือนารายณ์นราฤทธิ์
เสด็จดำเนิรมาแล้ว

ครุฑพิษณุ
เด็ดแล้ว
เรืองเตช
เฝ้าผู้อารธรม ฯ

ในกาพย์เห่เรือเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ ซึ่งทรงพระนิพนธ์ขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ กล่าวถึงเรือรูปครุฑไว้ว่า “เรือครุฑยุดนาคหัว ลีวลอยมาพาผันผยอง” รูปแบบของเรือพระที่นั่งที่โขนเรือเป็นรูปครุฑยังสืบทอดมาถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ คือ “ครุฑาเหิรเห็จ” และ “ครุฑาเตร็จไทรจักร”

โขนเรือรูปครุฑสมัยอยุธยา
ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
เจ้าสามพระยา

ที่มา : กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
กรมศิลปากร

โขนเรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ที่มา : ฦกฐภัทร จันทวิษ,
เรือพระราชพิธี (กรุงเทพฯ :
องค์การการค้าของคุรุสภา,
๒๕๔๒), ๑๓๕.

นอกจากเรือพระที่นั่งรูปครุฑแล้ว โคลงนิราศนครสวรรค์ยังบรรยายเรือพระที่นั่งลำอื่น ๆ เช่น ศรีสมรรถไชย ไกรสรมุข ศรพรหมไชย ไกรสรมาศ ศรีพิमानไชย ไกรสรจักร และที่น่าสังเกตคือ กล่าวถึงเรือพระที่นั่งครุฑไว้เป็นลำดับแรก น่าจะเป็นหลักฐานว่า เรือพระที่นั่งครุฑเป็น “ลำทรง” หรือ เรือที่ประทับในการเสด็จพระราชดำเนินคราวนั้น ในโคลงนิราศกล่าวถึงเรือพระที่นั่งรูปหงส์ไว้เป็นลำดับที่ ๒ อันน่าจะเป็นลำสำรอง หรือ “รองทรง” ในกระบวนเสด็จ

๑ เหมหงษ์ไศภาคยพัน ดมณา
เพียงฟ้าพรหมนิทรา ท่านไท้
เสด็จจดแผ่นภูตา ตโลกย์
เห็นหากขวัญตาให้ โลภย์เห็ดองสรรเสริญ ฯ
๑ ไกรสรมาศขึ้น เขจร
พายผาดกมลไกรสร ผาดผ้าย
พายขาวรวตเรีวอร โอภาษ
ศรีสมรรถไชยคด้าย คดาศ์เต้นตามชล ฯ

กระบวนพยุหยาตราชลมารคสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชมีการบันทึกไว้เป็นแบบแผนของราชสำนักสยามเรียกว่า “ตำราเพชรพวง” จัดเป็นริ้วกระบวนขนาดใหญ่สำหรับพระราชพิธีสำคัญ เช่น เสด็จเสียบพระนคร เสด็จพระราชทานผ้าพระกฐิน สืบทอดมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์

ในรัชกาลปัจจุบันทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดกระบวนพยุหยาตราชลมารคตามอย่างโบราณราชประเพณีในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน และพระราชพิธีมหามงคลต่าง ๆ ในรัชกาล

กระบวนเรือพระราชพิธี คราวสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี

ที่มา : ฦกฐภัทร จันทวิษ, เรือพระราชพิธี (องค์การการค้าของคุรุสภา,
๒๕๔๒ : กรุงเทพฯ), ๑๓๒.

การเสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนพยุหยาตราชลมารคเป็นการแสดงเอกลักษณ์อันทรงคุณค่าสง่างามยิ่งที่ชนชาติไทยรักษาสืบเนื่องเป็นหนึ่งในเดียวในโลกมาจนถึงปัจจุบัน

ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค ในพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
ถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณราชวราราม
๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.facebook.com/RoyalThaiNavyFanpage/posts/>

ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทย

สอ.ศธ. เยี่ยมชม...

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

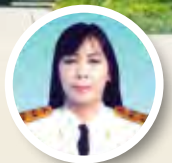

ศูนย์การเรียนรู้
ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากเว็บไซต์ www.bot.or.th ของธนาคารแห่งประเทศไทย ความตอนหนึ่งกล่าวไว้ว่า

“ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้เป็นการเปิดประตูบ้านของ
แบงก์ชาติ เพื่อต้อนรับผู้มาเยือนที่สนใจพิพิธภัณฑ
ซึ่งรวบรวมเรื่องราวการทำหน้าที่ของธนาคารแห่ง
ประเทศไทย และประวัติศาสตร์เศรษฐกิจในช่วงต่าง ๆ
ที่ประเทศเผชิญกับความท้าทายทั้งด้านเศรษฐกิจและ
การเมืองตลอดจนข้อคิดและบทเรียนจากบุคคลต่าง ๆ
ที่มีส่วนในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและการเงิน
ของประเทศไทยให้สามารถวิวัฒน์และพัฒนาจนถึง
ทุกวันนี้ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับอนุชนรุ่นหลัง
ผู้ที่จะเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนานำพาประเทศไทยให้
ก้าวหน้าไปในอนาคตอย่างมั่นคงและยั่งยืน”

วิมลรัตน์ ต้อยสำราญ
กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

จากประเด็นองค์ความรู้ดังกล่าวข้างต้น นับเป็นคุณค่า
แห่งประสบการณ์การเรียนรู้แก่กายพหุสหกรณ์ออมทรัพย์
ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ (สอ.ศธ.) ได้ตระหนัก
ถึงร่องรอยประวัติศาสตร์เศรษฐกิจในแต่ละช่วงสมัย ซึ่ง
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่คณะกรรมการฝ่าย
ประชาสัมพันธ์เห็นถึงความสำคัญและกำหนดจัดกิจกรรม
การศึกษาดูงานและเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ธนาคาร
แห่งประเทศไทยครั้งนี้ขึ้น โดยมีคณะกรรมการดำเนินการ
คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่
สหกรณ์ฯ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อวันอาทิตย์ที่
๑๘ สิงหาคม ที่ผ่านมา

เข้าวันนั้น (เวลา ๐๘.๓๐ น.) คือเวลานัดหมายตามกำหนดการ ณ ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank Of Thailand Learning Center : BOTLC) พวกเราหลายคนรวมถึงตัวผู้เขียนเองก็เพิ่งได้มีโอกาสเข้ามาเยี่ยมชมเป็นครั้งแรก ด้วยความตั้งใจที่จะเดินทางมาถึงก่อนเวลาเพื่อชื่นชมความสวยงามของตัวอาคารภายนอกที่ออกแบบได้คลาสสิก โอบด้วยบรรยากาศริมแม่น้ำเจ้าพระยาเรือแล่นผ่านไปมา มีลมอ่อน ๆ ตีหน้าเบา ๆ เหยยหน้าขึ้นเห็นเส้นระนาบสายเคเบิลสีเหลืองทองเรียงรายสวยงามจึงยึดกับเสาสูงมันคงรูปตัว Y กว่าของสะพานพระราม ๘ บอกเลย...ดีงามลงตัวสุด ๆ

และสาร สอ.ศธ. ฉบับนี้ ผู้เขียนขออาสาประมวลเรื่องราวจากการเยี่ยมชม รวมถึงวิวัฒนาการรูปแบบที่เป็นไฮไลท์ของ BOTLC พอเป็นไอเดียแบบย่อ เพื่อเพื่อน ๆ สมาชิกอยากมาตามรอยกันนะคะ

เมื่อได้เวลาเข้าเยี่ยมชม เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายเตรียมพร้อมให้การรับรองคณะ สอ.ศธ. ของเราด้วยสีกาอี้ม้ายิ้ม ซึ่งแจ่มทุกชั้นตอนตามระเบียบการเข้าชมพร้อมบรรยายและตอบคำถามให้ความรู้ในทุกจุดองค์ความรู้ด้วยความเชี่ยวชาญ

กะ เพื่อน ๆ สมาชิกคะ ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นพื้นที่เปิด ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้สะพานพระราม ๘ เขตพระนคร จะว่าไปแล้วก็อยู่ละแวกเดียวกับที่ทำงานของพวกเรา เดิมเคยเป็นอาคารโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งแรกของประเทศไทย (ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่อาคารศาลาฯ จังหวัดนครปฐม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐) ที่นี่เป็นทั้งห้องสมุดและเป็นพื้นที่ Co-working space เปิดให้คนภายนอกทุกเพศทุกวัยเข้ามาใช้บริการนั่งทำงาน มีห้องประชุมใหญ่-เล็ก มีร้านค้าขายของที่ระลึก หนังสือ ร้านกาแฟ อาหาร เครื่องดื่มให้บริการ

ที่สำคัญตรงตามวัตถุประสงค์ของเรา มีการจัดแสดงนิทรรศการบอกเล่าเรื่องประวัติศาสตร์การพิมพ์ธนบัตรและเหรียญที่ใช้กันตั้งแต่ยุคสมัยทวารวดี รวมถึงมีนิทรรศการห้องเรื่องเล่า ธปท. นิทรรศการส่งเสริมความรู้ทางการเงินให้พวกเราได้เรียนรู้และนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ต่อไป

จุดแรกที่เข้าเยี่ยมชมเป็นห้องโรงพิมพ์ธนบัตร ย้อนไปปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ที่นี่เคยเป็นที่ตั้ง **“โรงพิมพ์ธนบัตรแห่งแรกของไทย”** ที่จัดตั้งขึ้นมาด้วยความสามารถของคนไทย

ภายในโรงพิมพ์ธนบัตรมี **“ห้องมันคง”** ซึ่งเดิมเป็นที่เก็บรักษาธนบัตรของประเทศ และสิ่งพิมพ์มีค่าของธนาคารเป็นหนึ่งในห้องที่มีมาตรการรักษาความปลอดภัยสูงสุดของประเทศ โดยภายในยังคงลักษณะเดิมของห้องเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นเสาหรือประตูเหล็กนิรภัยขนาดใหญ่ เป็นเขตหวงห้ามเฉพาะ อาคารแห่งนี้จึงมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีอายุกว่า ๕๐ ปีถึงปัจจุบัน ซึ่งนิทรรศการโรงพิมพ์ธนบัตรนี้จัดแสดงให้เห็นถึงการออกแบบธนบัตร เครื่องพิมพ์ธนบัตรรุ่นแรกจำนวน ๓ เครื่อง ซึ่งต้องใช้ประกอบกันเพื่อพิมพ์ธนบัตร ๑ ฉบับ ได้แก่ เครื่องพิมพ์สีพื้นหน้า-หลัง เครื่องพิมพ์เส้นนูนที่สัมผัสได้เพื่อป้องกันการปลอมแปลง และเครื่องพิมพ์เลขหมายธนบัตร ลายเซ็นของผู้ว่าการธนาคาร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่ละยุคสมัยนั้น ๆ พร้อมทั้งมีวีดิทัศน์เล่าเรื่องราวการก่อตั้งโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งแรกของไทย เพื่อความภาคภูมิใจร่วมกัน และภายในห้องมันคงนี้พวกเรายังได้รับชมนิทรรศการห้องเรื่องเล่า ธปท. ซึ่งมีการจัดแสดงประวัติและการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ในฐานะธนาคารกลางของประเทศ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการดูแลรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงินมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

จุดเยี่ยมชมต่อไป “**ห้องนิทรรศการตามรอยเงินตราไทย**” บอกเล่าถึงประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยที่เชื่อมโยงกับเงินตรามาทุกยุคทุกสมัย จัดแสดงในพื้นที่ ๒ ชั้น คือชั้น B1 - B2 อะเมซิ่งสุด ๆ กับห้องนี้เป็นห้องใต้ดินที่อยู่ลึกจากแม่น้ำเจ้าพระยาลงไปถึง ๖ เมตร และอดีตเคยเป็นที่เก็บธนบัตรที่พิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะกระจายออกใช้ทั่วประเทศ ชั้นล่างสุดคือ B1 เพื่อน ๆ จะตื่นตาตื่นใจกับการจัดแสดงเหรียญแห่งแรกของโลก คือ เหรียญลิเดีย ที่มีอายุกว่า ๒,๖๐๐ ปี ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของเหรียญกษาปณ์ เรื่อยมาจนถึงเหรียญและเงินรูปแบบต่างๆในดินแดนสุวรรณภูมิ เช่น ทวารวดี ศรีวิชัย ล้านนา ล้านช้าง สุโขทัย อยุธยา กรุงธนบุรี จนถึงรัตนโกสินทร์ ตอนต้น (รัชกาลที่ ๓) และเริ่มมีการพิมพ์เหรียญแบบใหม่ขึ้นใช้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ จนถึงปัจจุบัน

ชมเหรียญแล้วก็ต้องชมธนบัตรกันค่ะ ที่ชั้น B2 นิทรรศการรวบรวมธนบัตรไทยที่สมบูรณ์ที่สุด ตั้งแต่ธนบัตรแบบหนึ่งจนถึงแบบปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนบัตรไทยได้รวบรวมธนบัตรซึ่งจัดพิมพ์ขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไว้อย่างสมบูรณ์ โดยมีธนบัตรแบบต่าง ๆ ที่ได้เชิญภาพพระราชกรณียกิจที่สำคัญมาจารึกไว้เป็นความภาคภูมิใจของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้จะจัดแสดงควบคู่ไปกับเหรียญกษาปณ์หมุนเวียน รวมทั้งธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่จัดทำขึ้นในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น เหรียญทองคำและพันธบัตรทองคำ เป็นต้น

รวมถึงธนบัตรรุ่นหายากมีเพียงไม่กี่คนที่เคยเห็น หรือไม่เคยเห็นเลยเพราะมีธนบัตรบางรุ่นถูกตีพิมพ์ออกมาแล้ว แต่เนื่องจากเศรษฐกิจช่วงนั้นเกิดเงินเฟ้อ รัฐบาลจึงยกเลิกการนำพันธบัตรรุ่นนั้นออกมาใช้ ทำให้แทบจะไม่มีใครเคยเห็นหน้าตาของพันธบัตรรุ่นนั้นมาก่อน แต่ถูกรวบรวมไว้ที่นี่

จากนั้นก็ส่งท้ายกันอีกหนึ่งไฮไลต์ของศูนย์การเรียนรู้ ธปท. ที่ใครมาแล้วต้องไม่พลาด “**วังบางขุนพรหม**” ค่ะ เพื่อน ๆ โดยจะอยู่แยกกันจากศูนย์การเรียนรู้ ธปท. แต่ไม่ไกลแค่เดินข้ามฟากถนน เพื่อน ๆ คงงมตาตระการตา มาก กับสถาปัตยกรรมวังบางขุนพรหม การตกแต่งภายนอกและภายในวังโดดเด่นด้วยปูนปั้นที่วิจิตรตระการตา เส้นโค้งเส้นเว้าของชายคา ทางเข้าออก อีกทั้งความงามภายในตำหนักใหญ่ โถงบันไดขนาดใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางของอาคาร บันไดกลางออกแบบให้มีขนาดใหญ่และสง่างาม ลวดลายประดับเพดานเหนือบันได บานหน้าต่างที่งดงามทั้งมองจากภายนอกและภายในตำหนัก แม้แต่ช่องแสงเหนือประตูก็ปิดด้วยแผ่นไม้ฉลุสวย ทราบจากเจ้าหน้าที่พาชมว่าเป็นสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างศิลปะแบบบาโรก และโรโกโก คลาสสิกน่าชมมากค่ะ

ประวัติศาสตร์ความงดงามยังไม่จบแค่นี้ วังบาง-
ขุนพรหมมีห้องที่น่าสนใจให้ชมอีก อาทิ

ห้องบริพัตร ห้องนี้ดั้งเดิมเป็นห้องรับรองแขกและ
ตั้งเครื่องลายครามของทูลกระหม่อมบริพัตร (เป็นการ
เขียนพระนามโดยเฉพาะ) ปัจจุบันจัดแสดงพระประวัติ
ทูลกระหม่อมบริพัตรรวมทั้งวัตถุที่เกี่ยวข้องในพระองค์ เช่น
สิ่งของที่ระลึก พัดรองงานขึ้นตำหนักใหญ่วังบางขุนพรหม
ไม้เท้าทรง โน้ตเพลงลายพระหัตถ์ ฯลฯ

ห้องสีชมพู อดีตเคยเป็นท้องพระโรงของวังบาง-
ขุนพรหมและประกอบพิธีทางศาสนา ปัจจุบันใช้สำหรับ
รับรองบุคคลสำคัญที่มาเยือนวังบางขุนพรหม ตลอดจนใช้
เพื่อการทำบุญเลี้ยงพระและพิธีการต่าง ๆ ฝาผนังแต่เดิม
ทาสีชมพูอ่อน ฝ้าม่านและพรมเดิมมีส่วนที่เป็นสีชมพู
เช่นกัน จึงเรียกว่าห้องสีชมพู มีการตกแต่งด้วยลวดลาย
ปูนปั้นปิดทองทั้งที่ผนัง กรอบของช่องเปิด และลวดลาย
สีทองแกะสลักบนบานประตู

ห้องสีน้ำเงิน เดิมใช้เป็นห้องรับรองอาคันตุกะของ
หม่อมเจ้าประสงค์สม ซายา ปัจจุบันห้องนี้ประดิษฐาน
พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
อานันทมหิดล ที่พระราชทานแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕

ห้องวิวัฒนไชยานุสรณ์ ตั้งชื่อห้องเพื่อเป็นอนุสรณ์
แก่ผู้ว่าการพระองค์แรกของธนาคารแห่งประเทศไทย คือ
พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวิวัฒนไชย ห้องนี้เคยใช้เป็นห้อง
บรรทมของหม่อมเจ้าประสงค์สม และเคยเป็นห้องทำงาน
ของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งแต่พระองค์แรก
จนถึงนายบุญกุล ประจวบเหมาะ ผู้ว่าการฯ คนที่ ๑๐ ภายใน
ห้อง มีโต๊ะทำงาน โต๊ะประชุม และชุดรับแขกซึ่งเป็นของเดิม
ที่เคยมีอยู่ในห้องนี้

สุดท้าย **ห้องประชุมเล็ก**
เมื่อครั้งทูลกระหม่อมบริพัตรยัง
ประทับที่วังบางขุนพรหม ห้องนี้
ใช้เป็นห้องเก็บเครื่องดนตรี และ
ธนาคารแห่งประเทศไทยเคยใช้
เป็นที่ประชุมผู้บริหารระดับสูง
เพื่อกำหนดนโยบายการเงินของ
ประเทศ

ตลอดเวลาที่สามชั่วโมงกับการเยี่ยมชมศูนย์การ
เรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทยและวังบางขุนพรหมในครั้งนี้
โดยส่วนตัวผู้เขียนเชื่อว่า ยิ่งกว่าประสบการณ์ความรู้ที่คณะ
เยี่ยมชมของพวกเราได้รับ สิ่งที่ว่านั่นคือ ภาพจำอันงดงาม
และต้องขอขอบคุณน้อง ๆ ทีมงาน ที่เติมเต็มภาพจำด้วย
การถ่ายภาพปิดกิจกรรมร่วมกันบริเวณสนามหญ้าหน้าวังฯ
สวยงามมากค่ะ

สำหรับใครที่กำลังมองหา ที่นั่งทำงาน อ่านหนังสือ
บรรยากาศดี ๆ ทั้งยังพาลูกหลานมาเยี่ยมชมและสนุก
กับเกมจินตนาในรูปแบบที่หลากหลาย รับรองว่าต้อง
ถูกใจแน่นอน นอกจากลำดับเรื่องที่เล่ามาข้างต้นนี้แล้ว
ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีเรื่องราวและ
กิจกรรมดี ๆ อีกมากมาย รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก
มีลิขสิทธิ์สำหรับผู้นั่งวีลแชร์ มีอักษรเบรลล์ และแบบจำลอง
จินตนาสำหรับผู้พิการทางสายตา มีที่จอดรถ จอดฟรี
๔ ชั่วโมง จอดเกินเวลาคิดอัตราชั่วโมงละ ๒๐ บาท
เปิดให้บริการวันอังคาร - วันอาทิตย์ (ปิดวันจันทร์) ในส่วน
ของห้องสมุด เวลา ๐๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น. และในส่วนของ
พิพิธภัณฑ์ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. สอบถามข้อมูลได้ที่
โทร. ๐๒ ๓๖๕ ๗๗๖๖ เว็บไซต์ : <http://www.botl.or.th>

ท้ายสุดนี้ สาร สอ.ศธ. ขอให้เพื่อนสมาชิกทุกท่าน
มีความสุข สนุกกับการเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ธนาคาร
แห่งประเทศไทยนะคะ

มารู้จัก น้ำดื่มสมุนไพร จากพืชและผลไม้

ผลไม้ของไทยมีหลายชนิด นอกจากเรามีผลไม้ที่อร่อยรับประทานกันทั้งปีแล้ว เรายังสามารถดัดแปลงเป็นเครื่องดื่มรสผลไม้มาดื่มรับประทานได้ทั้งร้อนและเย็น เรามีผลไม้มากมายหลายชนิดเลือกได้ตามฤดูกาล นอกจากจะได้อรรถรสและดับกระหายแล้ว เรายังได้คุณค่าทางสมุนไพรอีกด้วย เช่น

ศรียงค์ จิตรังษี
กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

น้ำกระเจี๊ยบ

กระเจี๊ยบเป็นไม้พุ่มเตี้ย แตกกิ่งก้าน ลำต้นมีสีม่วงอมแดง ใบมีสีแดงอมเขียว ขอบเป็นหยักๆ ออกดอกตรงง่ามกิ่ง กลีบดอกเป็นสีชมพู โคนกลีบสีแดงเข้ม

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร

กลีบกระเจี๊ยบแดงมีธาตุแคลเซียมสูง มีวิตามินเอ กรดซิตริก ฟอสฟอรัส เป็นยาระบายอ่อนๆ เป็นยาขับปัสสาวะ ช่วยทำให้ปัสสาวะคล่องขึ้น ลดความดันสูง แก้กระหายน้ำ

น้ำพุทรา

พุทราเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางใบเดี่ยว ใบมีลักษณะค่อนข้างกลม กิ่ง ก้านมีหนาม ออกดอกเป็นช่อ ผลกลม บางชนิดเมื่อสุกจะมีรสหวาน บางชนิดก็รสเปรี้ยว เป็นพืชตระกูลเล็บเหยี่ยว

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร

พุทรามีวิตามินซี ฟอสฟอรัส ไบโตน แคลเซียม เปลือกลำต้นใช้ต้มน้ำดื่มรักษาอาการท้องร่วง รากต้มน้ำดื่มแก้ไข้ ผลมีสรรพคุณเป็นยาบำรุงกำลัง ผลสุกนำมารับประทานสดๆ หรือใช้เชื่อม กวน ทำแยม

น้ำแตงโม

แตงโมเป็นไม้เถา ก้านใบยาว ทุกส่วนมีขน ผลมีขนาดใหญ่ มีหลายสายพันธุ์ ผิวสีเขียวแก่ เขียวอ่อน สีขาวนวล เนื้อในมีสีแดง มีเมล็ดมากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่สายพันธุ์

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร

เนื้อแตงโมมีรสหวานเย็น รับประทานแก้ร้อนใน กระหายน้ำ ขับลมในกระเพาะปัสสาวะ รากและใบสดต้มน้ำดื่มแก้โรคท้องร่วง บิด เปลือกอ่อนใช้ปรุงอาหาร ลวก จิ้ม แกง เปลือกแตงโมสดใช้แกงและยำ

น้ำบัวบก

บัวบกเป็นพืชที่ขึ้นเองในที่ชื้นแฉะ แตกรากและใบตามข้อ ใบเป็นใบเดี่ยว ก้านใบยาว ใบออกเป็นกระจุก ขยายพันธุ์ได้

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร

บัวบกมีวิตามินเอ แคลเซียม รับประทานแก้ร้อนใน ดับกระหาย เป็นยาบำรุงหัวใจ ขับปัสสาวะ ใช้เป็นเครื่องเคียง ใช้ยา

น้ำมะดัน มะดันเป็นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง ชอบขึ้นตามริมน้ำ ผลมีสีเขียว ขนาดเท่าหัวแม่มือหรือใหญ่กว่าบ้างเล็กน้อย มีรสเปรี้ยวจัด รับประทานได้ทั้งมะดันแก่และมะดันอ่อน

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร มะดันมีวิตามินซี ใบมะดันนำมาปิดปากภาชนะเวลาต้องฝักก่อนนำไปตากแดด ใบอ่อนของมะดันนำมาใส่ในแกงเผ็ดได้ หรือจะใช้รสเปรี้ยวของมะดันแทนมะนาว มะดันช่วยล้างยางผลไม้ได้ หรือใส่มะดันในหัวปลีที่หั่นซอยจะทำให้หัวปลีขาว นำมะดันรับประทานดิบๆ ดอง หรือแช่อิ่มเก็บไว้ได้หลายวัน

น้ำกระท้อน กระท้อนเป็นไม้ป่ายืนต้นขนาดใหญ่ แตกกิ่งก้านสาขา ใบสีเขียว เมื่อแก่จัดจะเปลี่ยนเป็นสีแดง กิ่งอ่อนจะมีขนนุ่มๆ ดอกสีเหลืองอ่อน ขนาดเล็ก ผลดิบมีสีเขียว มียางมาก ผลสุกมีสีเหลือง ฝักออกจะเห็นเมล็ดในมีปูสีขาวหุ้ม หนึ่งผลมีหลายเมล็ด

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร เนื้อกระท้อนมีวิตามินเอ วิตามินซี ฟอสฟอรัส แคลเซียม กรดอินทรีย์ มีน้ำตาล คาร์โบไฮเดรต เปลือกกระท้อนมีรสฝาด ใบสดใช้ต้มอาบช่วยขับเหงื่อในคนที่ไข้ รากกระท้อนตำใส่น้ำและน้ำส้มสายชู ดื่มช่วยขับลม และแก้ท้องเดิน เปลือกลำต้นตำทาแก้โรคผิวหนัง

น้ำกล้วยหอม ต้นกล้วยลักษณะทั่วไปมีเหง้าใต้ดิน มีสีน้ำตาลเข้ม ต้นบนดินมีลักษณะเป็นกาบใบซ้อน หุ้มห่ออัดกันแน่น เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ใบกว้าง เส้นกลางใบนูน หลังใบสีเขียวเข้ม ใต้ใบมีสีอ่อน มีนวลขาว มีดอกเรียกว่าหัวปลี ผลเป็นเครือ ผลดิบมีสีเขียว เมื่อสุกจะมีสีเหลืองทอง

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร กล้วยหอมมีวิตามินเอ วิตามินซี ฟอสฟอรัส โปรตีน แคลเซียม มีสารเพกติน มีน้ำตาลหลายชนิด ใบตองใช้ปิดแผลไฟไหม้ ใช้ห่อขนม เปลือกกล้วยหอมสุกช่วยรักษาสันเท้าแตก ยางกล้วยใช้ห้ามเลือด เนื้อกล้วยฝานทอดอบเนย ทำเค้กกล้วยหอม ลำต้นใช้ทำแพ ใช้เลี้ยงหมู กาบกล้วยใช้ทำเชือก หัวปลีใช้ยาทำแกงเลียง

น้ำข้าวโพด ข้าวโพดเป็นพืชล้มลุก ลำต้นตรง กลม ต่อกันเป็นปล้อง สูงประมาณ ๑-๒ เมตร ใบเลี้ยงเดี่ยว เรียวยาว ก้านใบหุ้มลำต้น ออกดอกบริเวณใบ เมื่อโตขึ้นจะเป็นฝักข้าวโพด ฝักข้าวโพดหุ้มด้วยกาบต่างๆหลายชั้น

ประโยชน์และคุณค่าทางสมุนไพร เมล็ดข้าวโพดมีแคลเซียม แมกนีเซียม ฟอสฟอรัสสูง โปรตีน แป้ง วิตามินเอ ฟอยข้าวโพดสีน้ำตาลใช้ทำน้ำมันหอมระเหย มีสารที่เป็นอัลคาลอยด์ที่ระเหยได้ ใช้เป็นยาขับปัสสาวะ ชงข้าวโพดใช้ปรุงเป็นยารักษาตามขโมยในเด็ก ฝักข้าวโพดใช้ต้มหรือรับประทาน ทำซุปรข้าวโพด ทำแป้งข้าวโพด ฝักอ่อน ใช้ผัดเป็นอาหาร

สมาชิกท่านใดที่ต้องการหันมาใส่ใจสุขภาพร่างกายมากกว่าที่ผ่านมา แนะนำให้เริ่มด้วยการเลือกรับประทานอาหารและดื่มเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ เพราะอาหารและเครื่องดื่มที่มีประโยชน์ย่อมมีส่วนช่วยให้ร่างกายแข็งแรง และสามารถป้องกันโรคชนิดต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญอย่าลืมหักล้างร่างกายแต่พอสมควรตามช่วงวัยควบคู่กันไปด้วยนะครับ

ตำหนัก ในวังสวนสุนันทา

ตอนที่ ๒ (ตอนจบ)
เจ้านายที่ประทับในตำหนัก

รศ.สมศักดิ์ บัวรอด
กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สอ.ศร.

วังสวนสุนันทา เป็นเขตพระราชฐานที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้จัดสร้างตำหนักขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๑ เพื่อเป็นที่ประทับและพักอาศัยสำหรับพระมเหสีเทวี พระราชธิดา และบาทบริจาริกาในพระองค์ เมื่อสิ้นรัชกาลของพระองค์แล้ว ดังนั้นตำหนักในวังสวนสุนันทาในแต่ละตำหนักเป็นที่ประทับของเจ้านายในวังสวนสุนันทาแต่ละพระองค์ ทรงพระปรีชาสามารถ เชี่ยวชาญ เฉพาะพระองค์ อาทิ งานดอกไม้ใบตอง เย็บปักถักร้อย น้าบปรุงเครื่องหอมกับข้าวชาวจีน บทประพันธ์ต่าง ๆ บทพระราชนิพนธ์ (เงาะป่า) คนตรีไทย และนาฏศิลป์ไทย จึงกล่าวได้ว่าวังสวนสุนันทาจึงเป็นแหล่งรวมของสรรพวิทยาของชนบจารัตประเพณีวัฒนธรรมของชาวจีน ปัจจุบันนอกจากตำหนักพระวิมาดาเธอฯ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา ที่กล่าวไว้ในตอนที่ ๑ แล้ว ยังมีตำหนักที่อยู่ในบริเวณของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และได้บูรณะซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิมเป็นอาคารอนุรักษ์อีก ๕ ตำหนัก ประกอบด้วย

ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศศิพงษ์ประไพ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศศิพงษ์ประไพ เป็นพระราชธิดาลำดับที่ ๓๑ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และเจ้าจอมมารดาจันทร์ เมื่อทรงพระเยาว์ได้ทรงศึกษาภาษาไทยกับพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) และภาษาอังกฤษกับพระอาจารย์ชาวต่างประเทศ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าศศิพงษ์ประไพ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ผู้พระราชทานกำเนิดวังสวนสุนันทา

ในปี พ.ศ. ๒๔๖๒ พระองค์ได้ทรงมาประทับที่วังสวนสุนันทา ทรงใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ทรงใฝ่พระทัยในธรรมะ งานที่ทรงโปรดคือการเย็บปักถักร้อยและงานแกะสลัก รวมทั้งทรงโปรดกีฬากอล์ฟตั้งแต่เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้สร้างสนามกอล์ฟที่วังสวนสุนันทาสำหรับเจ้านายฝ่ายในทรงพระสำราญ นอกจากนี้ยังทรงเป็นนักออกแบบเสื้อผ้า ซึ่งสมเด็จพระพันปีหลวงในรัชกาลที่ ๖ ถึงกับทรงมอบหน้าที่ตัดเย็บฉลองพระองค์ ให้พระองค์ท่านปฏิบัติหน้าที่ถวายด้วย ปัจจุบันตำหนักนี้ได้รับการอนุรักษ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีชื่อว่า **“อาคารศศิพงษ์ประไพ”**

ภาพอาคารศศิพงษ์ประไพ ในอดีตและปัจจุบัน

ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพิสมัยพิมลสัตย์

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพิสมัยพิมลสัตย์ เป็นพระราชธิดาลำดับที่ ๓๔ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและเจ้าจอมมารดาเรือน ขณะทรงพระเยาว์ได้ทรงศึกษาภาษาไทย

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าพิสมัยพิมลสัตย์

ในสำนักของพระยาสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) และทรงได้ศึกษาภาษาอังกฤษกับครูหม่อมที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เข้าสอนในวังหลวง เมื่อตำแหน่งต่าง ๆ ในวังสวนสุนันทาได้สร้างเสร็จ พระองค์ได้เสด็จมาประทับในตำหนักซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกติดถนนสามเสน ระหว่างตำหนักพระองค์เจ้าจุฑารัตนราชกุมารี กับตำหนักพระองค์เจ้าศศิพงษ์ประไพ บริเวณโดยรอบตำหนักจะทรงปลูกต้นไม้หลากหลายชนิดทั้งไม้ดอก และไม้ผล ส่งกลิ่นหอมตลบอบอวลด้วยดอกกลิ่นทมสารภี มะลิ และพุทธรักษา เป็นต้น โชยกลิ่นไปทั่วทั้งตำหนักในยามเช้า แต่ทว่าพระองค์ไม่ได้ประทับที่วังสวนสุนันทาเป็นประจำ จะเสด็จมาประทับเป็นบางครั้ง สำหรับตำหนักนี้ปัจจุบันได้รับการบูรณะและอนุรักษ์ให้อยู่ในสภาพเดิมเป็นสำนักงานของสำนักบริการวิชาการมีชื่อว่า **“อาคารพิสมัยพิมลสัตย์”**

ภาพอาคารพิสมัยพิมลสัตย์ ในอดีตและปัจจุบัน

ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุฑารัตนราชกุมารี

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุฑารัตนราชกุมารี พระธิดาลำดับที่ ๗ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับเจ้าจอมมารดาทรุ ทรงเชี่ยวชาญ ในกวีนิพนธ์ ทรงพระนิพนธ์ทั้งร้องเพลงลาวดวงเดือน

และเพลงลาวพุมาลย์ โดยเฉพาะเพลงลาวดวงเดือนได้นำมาใช้ในการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทย เป็นการแสดงชุดพ็อนลาวดวงเดือน มาจนถึงทุกวันนี้ บทร้อยกรองที่สำคัญคือเรื่อง นิราศห้วยหิน ทรงพระนิพนธ์เมื่อครั้งเสด็จประพาสชายทะเลห้วยหินในหมู่พระบรมวงศานุวงศ์ มีความงดงามในทางวรรณศิลป์ ภายหลังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้มีการจัดพิมพ์แทรกในหนังสืองานพระราชทานเพลิงศพของพระองค์ ซึ่งเป็นที่กล่าวขานยกย่องในวงวรรณกรรม ตำหนักนี้ได้รับการ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุฑารัตนราชกุมารี

อนุรักษ์บูรณะให้อยู่ในสภาพเดิม ปัจจุบันจัดตั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ดนตรีในสมัยรัตนโกสินทร์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีชื่อว่า **“อาคารจุฑารัตนาภรณ์”**

ภาพอาคารจุฑารัตนาภรณ์ในอดีตและปัจจุบัน

ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทรทิพนิภา

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทรทิพนิภา เป็นพระราชธิดาลำดับที่ ๖๑ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และเจ้าจอมมารดาชุ่ม ในระหว่างที่ประทับที่วังสวนสุนันทาได้ทรงก่อตั้งวงดนตรีเครื่องสายหญิง ซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดในสมัยนั้น ตำหนักของพระองค์เป็นสถานที่กำเนิดคณะละครในวังสวนสุนันทา ตำหนักนี้ได้รับการอนุรักษ์และบูรณะให้อยู่ในสภาพเดิม ปัจจุบันเป็นแหล่งเรียนรู้ศิลปะในสมัยรัตนโกสินทร์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีชื่อว่า **“อาคารอาทรทิพนิवासน์”**

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทรทิพนิภา

อาคารอาทรทิพนิवासน์ในอดีตและปัจจุบัน

เรือนเจ้าจอมเอื้อนและเจ้าจอมแถม

เจ้าจอมเอื้อน ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นธิดาของเจ้าพระยาสุรพันธุ์พิสุทธ์ (เทศ บุนนาค) อดีตเทศาภิบาลมณฑลราชบุรีและเจ้าเมืองเพชรบุรี กับท่านผู้หญิงอู่ (สกุล “วงศ์โรจน์”) ท่านมีความสามารถในทางดนตรีไทยและสากล พ.ศ. ๒๔๖๒ ท่านได้ย้ายจากตำหนัก

สวนพุดตานในพระราชวังดุสิตมายัง
วังสวนสุนันทา และพำนักอยู่กับ
เจ้าจอมแถมในเรือนเดียวกัน เรือน
ของท่านอยู่ทางทิศเหนือติดกับแนว
กำแพงฝั่งถนนราชวิถี ปัจจุบันเรือน
ที่ท่านเคยพำนักมีชื่อเรียกว่า **“อาคาร
เอื้อนอาวห์แถมถวัลย์”** เพื่อเป็น
อนุสรณ์ถึงเจ้าของเรือน ปัจจุบันได้

เจ้าจอมเอื้อน ในรัชกาลที่ ๕

อาคารเอื้อนอาวห์แถมถวัลย์ ในอดีตและปัจจุบัน

นอกจากนี้ ยังมีอาคารซึ่งอยู่นอกบริเวณมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งแต่เดิมอยู่ในเขตวังสวนสุนันทา ปัจจุบัน
อยู่ในการดูแลรักษาของกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒ ตึก
คือ **พระที่นั่งนงคราญสโมสร** ซึ่งเป็นท้องพระโรง
วังสวนสุนันทา เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น
ทำบุญฉลองพระชนมายุ สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี
พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และเป็นที่ประดิษฐานพระศพ
พระวิมาดาเธอฯ กรมพระสุทธาสินีนาฏ เป็นต้น

พระที่นั่งนงคราญสโมสร

และงานพระศพพระวิมาดาเธอฯ ภายในพระที่นั่งนงคราญสโมสร

และ **ตึกสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุทิมลามาตย์**
พระอัครราชเทวี ซึ่งภายหลังสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้า
เพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี และพระนางเจ้าสุวัทนา

พระวรราชเทวี ได้มาประทับอยู่ชั่วคราว ปัจจุบันคือ **อาคาร
สุวัทนา** ของกระทรวงมหาดไทย ส่วนตึกที่เกี่ยวกับการดูแล
ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ๒ ตึก ประกอบด้วย **ตึก
สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า**
ซึ่งโปรดให้พระราชธิดาบุญธรรม ๓ พระองค์คือพระเจ้า
บรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเยาวภาพงษ์สนิท พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าประภาพรรณพิไลย และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าวาปีบุษบากร ประทับอยู่ประจำ ปัจจุบันเป็น
อาคารเรียนของโรงเรียนละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
และ **ตึกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอัมพพันธุ์ปชา**
ปัจจุบันเป็นอาคารสำนักงานแห่งหนึ่งของมหาวิทยาลัย
สวนดุสิต

อาคารสุวัทนา ภายในกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ตึกสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
ปัจจุบันคืออาคารยาวภา

ตึกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าอัมพพันธุ์ปชา
ภายในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ตึกในวังสวนสุนันทา โดยเฉพาะที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทาดูแลรักษานั้น ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปะ
สถาปัตยกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๕ จากสมเด็จพระกนิษฐา
ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
และได้รับการอนุรักษ์และขึ้นทะเบียนให้เป็นโบราณสถานโดย
กรมศิลปากร ทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลป
วัฒนธรรมชาววัง สถาปัตยกรรม ตลอดจนขนบจารีตประเพณี
และวิถีชีวิต ซึ่งเป็นแหล่งรวมความรู้อย่างกว้างขวาง ไม่เฉพาะ
แต่นักศึกษา และบุคลากรภายในเท่านั้น แต่ยังรวมถึงบุคคล
ทั่วไปและชาวต่างประเทศด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้อนุรักษ์กลุ่มอาคารเหล่านี้ไว้เพื่อเป็นสมบัติอันทรงคุณค่า
ของชาติไทย อันเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจอย่างยิ่ง

...สวัสดิ์ค่ะท่านสมาชิก

ก่อนอื่น ขออนุญาตแนะนำตัวเองก่อน...ดิฉัน นางสาวสมจิตร์ รั่ววิสุทธรารากร ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการดำเนินการให้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ สอ.ศร. ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป (ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ ๔๓ ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗) **“ในโอกาสที่ได้รับตำแหน่งสำคัญนี้ ดิฉันจะบริหารงานสหกรณ์ให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิก ยกย่องการบริการสมาชิกด้วยนวัตกรรมให้สอดคล้องกับสังคมดิจิทัล สมาชิกพอใจ และพึ่งพาตนเอง บนพื้นฐานความพอเพียงสู่ความมั่นคงยั่งยืนตลอดไป”** และขอแสดงความยินดีกับสมาชิกที่ได้รับเงินสวัสดิ์การทุนการศึกษาบุตรสมาชิก ประจำปี ๒๕๖๗ การมอบทุนครั้งนี้จะเป็นขวัญกำลังใจ และช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการศึกษาเล่าเรียนนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดเพื่อสนับสนุนการศึกษาและพัฒนาทักษะให้กับบุตรของท่าน จำนวน ๑,๒๓๕ ทุน โดย สอ.ศร. โอนเข้าบัญชี เงินฝากออมทรัพย์ ๐๐๑-๑๒-xxxxx สมาชิกสามารถตรวจสอบรายชื่อได้ที่ www.moecoop.com และถอนเงินได้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป สำหรับข่าวสารฉบับนี้ ดิฉันมีเรื่องแจ้งให้ทราบเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

เรื่องแรก ขอเชิญชวนสมาชิก สอ.ศร. เข้าร่วมการประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๖๗ ในวันเสาร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. ณ บริเวณหอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

เรื่องที่ ๒ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์สภกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด (สสอ.ศร.) ร่วมกับ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด (สอ.ศร.) ได้จัดเทศน์มหาชาติ เวสสันดรชาดก โดยได้รับความเมตตาจากเจ้าประคุณ สมเด็จพระมหาธีรราชมงคลมุนี (ธงชัย ธมมธโช) เป็นองค์ประธานพิธีและแสดงปาฐกถาธรรม เมื่อวันจันทร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๗ ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้นำรายได้ส่วนหนึ่งหลังหักค่าใช้จ่ายจัดซื้อคอมพิวเตอร์มอบให้โรงพยาบาลครู สำนักงานคณะกรรมการสกสค. เพื่อใช้ในการกิจการ จำนวน ๒ เครื่อง เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗, มอบเงินให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ และมอบทุนการศึกษา จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมสิ่งของอุปโภค-บริโภคให้กับนักเรียนโรงเรียนธรรมิกวิทยา เพื่อร่วมสนับสนุนการเรียนการสอนและสร้างโอกาสพัฒนาขีดความสามารถให้แก่ผู้บกพร่องทางการมองเห็น เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๗ แล้ว ทั้งนี้ สสอ.ศร. และ สอ.ศร. ขอขอบคุณผู้มีจิตศรัทธาทุกท่านที่ร่วมบริจาคมา ณ ที่นี้

สอ.ศร. เป็นสถาบันการเงินที่มีสมาชิกทุกท่านเป็นเจ้าของร่วมกัน เปรียบเสมือนเป็นการสร้างวินัยทางการเงินไปในตัว โดยการปลูกฝังการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างฐานะทางการเงินที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดี นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต หากท่านสมาชิกมีข้อเสนอแนะ หรือคำแนะนำต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น การให้บริการ ฝาก-ถอนเงิน การกู้เงิน การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การขอรับสวัสดิ์การ รวมถึงการบริการในด้านอื่นๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนาให้การบริการมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ท่านสามารถส่งข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำมาได้ที่ ๓๑๕ อาคารสมานฉันท์ ชั้น ๓ กระทรวงศึกษาธิการ ถนนพิษณุโลก แขวง/เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ หรือ www.moecoop.com

ท้ายนี้ เนื่องในโอกาสเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๘ ดิฉันขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ท่านสมาชิกพร้อมครอบครัว ประสบแต่ความสุขด้วย จตุรพิธพรชัย สมบูรณ์พูนผลในสิ่งที่พึงปรารถนาทุกประการค่ะ

ด้วยความปรารถนาดี

(นางสมจิตร์ รั่ววิสุทธรารากร)

๘ ต.ค. ๖๗ • สสอ.ศร. มอบเงินบริจาค ๑๐๐,๐๐๐ บาท
ให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อใช้ในการ
และดำเนินงานด้านบรรเทาทุกข์แก่ราษฎรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๑๗ ต.ค. ๖๗ • สอ.ศร. จัดโครงการสหกรณ์สัญจรพบผู้บริหาร
ในหน่วยงานของสมาชิก ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๖-๑๗ พ.ย. ๖๗ • สอ.ศร. จัดการอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และ
กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และแนวทางแก้ไขปัญาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงาน ณ โรงแรม เอส ดี อเวนิว

๒๓ พ.ย. ๖๗ • สอ.ศร. จัดโครงการรวมพลคนรักสหกรณ์ ประจำปี ๒๕๖๗
ณ สวนนงนุช พัทยา จังหวัดชลบุรี